

نویسنده: پل آنتونوپولوس ([Paul Antonopoulos](#)).
منبع و تاریخ نشر: گلوبال ریسرچ « 2020-02-21 »
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

-----[21]-----

ایالات متحده و ایران رقابت را برای نفوذ در افغانستان افزایش می دهند

U.S. and Iran Increase Competition to Influence Afghanistan

مقامات ایالات متحده در روزهای اخیر نسبت به مداخله به اصطلاح ایران در افغانستان ابراز نگرانی کرده اند و ادعا می کنند که تهران سعی دارد منافع واشنگتن در افغانستان را از طریق گروه هایی که مانند طالبان از آنها پشتیبانی می کند به چالش بکشد. ژنرال **کنت مکنزی**، فرمانده مرکزی آمریکا، پس از افزایش تهدیدها و نگرانی های مربوط به دخالت ایران در جنگ افغانستان، به کابل آمد. وی به مدت سه روز در کابل ماند و به تجزیه و تحلیل اوضاع پرداخت و به مهار کردن اقدامات احتمالی ایران در حین ملاقات با نیروهای آمریکایی که این کشور را اشغال کردند، صحبت کرد. به گفته منابع، هشدارها و تهدیدهای ایران علیه ارتش آمریکا در افغانستان مهمترین برنامه این سفر نظامی مشهور به کابل است. در همین زمان، **ابراهیم طاهریان**، دیپلمات ایرانی که متخصص در امور افغانستان است، به کابل آمد و نگرانی های کشورش را درباره اقدامات اخیر ایالات متحده در دیدار با رهبران افغانستان ابراز کرد.

در پی سفر **ظاهریان** به کابل، **تادامیچی یا ما موتو**، فرستاده ویژه سازمان ملل متحد به کابل، و به تهران رفت و از مقامات ایرانی خواست که تا خود را درگیر در عواقب با افغانستان و درگیر مشکلات افغانستان با آمریکا نکند که جریان سفر دیپلماتها و نیروهای ایرانی و آمریکایی به کابل عمق این رقابت را نشان می‌دهد. که مطمئناً اختلافات بین ایالات متحده و ایران به افغانستان سرایت کرده است، نتیجه ای اجتناب ناپذیر از آنجایی که افغانستان در مرزهای شرقی ایران قرار دارد و میزبان هزاران سرباز آمریکایی است. ایالات متحده و ایران سالهاست که در کشورهایی در خاور میانه از جمله عراق، سوریه و لبنان درگیر جنگ‌های پروکسی هستند، اما در کمال تعجب از سطح بسیار پایینی در افغانستان.

ایران در واقع جزو کشورهایی بود که از الغاء رژیم طالبان در افغانستان حمایت می‌کرد. در زمان حکومت طالبان در کابل، این سازمان بنیادگرایانه تهدید بزرگی برای ایران بود. طالبان در سال «1998» در کنسولگری ایران واقع در مزار شریف آتش زدند و دست کم «10» دیپلمات ایرانی را به قتل رساندند. با این حال، همکاری جمهوری اسلامی با ایالات متحده در افغانستان به مخالفت و خصومت منجر شد. سپس ایران به دنبال تأمین روابط با طالبان بود و به اعضای خانواده تعدادی از مقامات ارشد طالبان پناهندگی داد. اخیراً، مقامات ایرانی روابط خود با طالبان را تأیید کرده‌اند، اما آنها گفتند که آنها به دنبال همکاری نظامی و / یا تسلیحاتی با طالبان نیستند و به اصل روابط دولت با دولت متعهد شده‌اند. اما مقامات محلی در جنوب غربی افغانستان بارها از همکاری نظامی و تسلیحاتی ایران با طالبان سخن گفته‌اند.

کارمندان داخلی سابق سیاست‌های ایران را به عنوان هژمونی ایالات متحده انتقاد میکنند

ایران از نظر مؤثریت، در افغانستان اهرم‌های زیادی دارد که ایالات متحده آمریکا را به چالش می‌کشد و بر آمریکا فشار می‌آورد. حضور حداقل (3.5) میلیون پناهنده افغان در ایران فرصتی مناسب برای استفاده از آنها برای دستیابی به هدف خود برای به چالش کشیدن ایالات متحده در همه مناطق منطقه از جمله افغانستان فراهم کرده است.

از اینکه ایران با افغانستان همسایه است، جای تعجب ندارد که یکی از بزرگترین شرکای اقتصادی و تجاری کشور جنگ‌زده است. روابط اقتصادی بین این دو کشور به (4) میلیارد دلار رسیده است. ایران دارای نفوذ فرهنگی، تاریخی و اجتماعی گسترده‌ای در افغانستان است. نزدیک به «25» فیصد از جمعیت‌های افغانستان شیعه هستند که وابستگی زیادی به ایران دارند. با این حال، تماس‌های تهران در افغانستان محدود به شیعیان نبوده، همانطور که از تلاش‌های ایران برای برقراری روابط با همه مقامات

سیاسی و گروه های اجتماعی در کشور نشان داده شده است. روابط عمیق ایران با جامعه سیاسی افغانستان پس از ترور قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران مشهور ایران که توسط آمریکا صورت گرفت روشن شد.

مشارکتهای گسترده و گسترده بین دو کشور، بستر مناسبی را در اختیار تهران قرار می دهد تا اهداف و برنامه های خود را با دست و آغوش باز در افغانستان دنبال کند. هنگامی که روابط آمریکا و ایران به حد درگیری بالقوه نظامی رسید، کابل اظهار داشت که اجازه استفاده از قلمرو آن علیه هیچ کشور دیگری را نمی دهد، یک اشاره غیرمستقیم مبنی بر اینکه افغانستان برای حمله به ایران استفاده نخواهد شد. ایالات متحده دارای چندین پایگاه نظامی مهم در مرز ایران با افغانستان مانند شینند است که می تواند در هر درگیری با ایران مورد استفاده قرار گیرد.

در دوره وحدت ملی، سیاست بی طرفی افغانستان در قبال کشورهای منطقه به ویژه ایران تغییر کرد. اختلال در توازن در سیاست خارجی باعث شده است تا کشورهای منطقه دوباره در حمایت از دولت مرکزی افغانستان تجدید نظر کنند. پایان بی طرفی در سیاست خارجی فرصتی عالی برای طالبان بود. آنها توانستند روابط خود را با کشورهای منطقه گسترش دهند.

این مسأله از این موضوع غافل نمی شود که کابل و تهران درگیر برخی مسایل هستند، از جمله اختلافات طولانی مدت در مورد آب، تولید مواد مخدر و قاچاق و روابط ایران با طالبان. با این حال، با ایالات متحده که به دنبال توافق با طالبان و خروج از افغانستان هستند، تشدید درگیری با جمهوری اسلامی مطمئناً در اهداف واشنگتن در منطقه افغانستان تأثیر خواهد گذاشت. ایالات متحده اطمینان داد که ایران تنها همسایه ای است که در مذاکرات صلح نادیده گرفته شده است - به این معنی که هیچ صلح واقعی در افغانستان حاصل نمی شود زیرا ایران هزاران سال با افغانستان روابط دارد. ایران به عنوان یک شریک استراتژیک کابل و همسایه تأثیرگذار افغانستان، بر وضعیت بی ثبات فعلی تأثیر می گذارد. فقط یک سیاست متعادل و بی طرف می تواند آسیب پذیری کشور را کاهش دهد، اما ایالات متحده آمریکا حتی از این هم نمی تواند نقش ایران در دستیابی به صلح در افغانستان را نادیده بگیرد.

----- **با تقدیم احترامات «2020-02-22»**

